

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 16P/43/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2122204139
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Tomašovičová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2023:2122204139.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava v konaní vedenom pred sudkyňou Mgr. Andreou Tomašovičovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: E. L., U.. XX.X.XXXX, F. R. H. XXC, F., F.Č.. R. D. X, F., v konaní zastúpené procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, dieťa rodičov: matka G. N., U.. XX.X.XXXX, F. R. H. XXC, F., zastúpená: Ľ. N., U.. XX.X.XXXX, R. R. U. F. XXX, otec G. L., U.. XX.XX.XXXX, F. R. W. XX, F., F.Č.. R. D. X, F., o návrhu na zmenu výchovného prostredia, taktó

rozhodol:

I. Súd zveruje maloletého E.U., U.. XX.X.XXXX do osobnej starostlivosti otca, s účinnosťou od 1.7.2022. Obaja rodičia sú oprávnení a povinní maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok.

Matka je povinná prispievať na výživu maloletého E. sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nepľnoleté nezaopatrené dieťa, vždy do 15. dňa v príslušnom mesiaci vopred k rukám otca, počnúc dňom 1.7.2022.

Matka je povinná zaplatiť zročné výživné na maloletého za obdobie od 1.7.2022 do 31.1.2023 v sume 192,66 eur, v pravidelných splátkach po 5 eur mesačne spolu s bežným výživným, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku, pod následkom straty výhody splátok.

II. Súd týmto mení rozsudok Okresného súdu Trnava č.k. 37P/4/2021-30 zo dňa 15.3.2021 v časti výchovy a výživy maloletého dieťaťa a rozsudok Okresného súdu Trnava č.k. 11P/43/2021-16 zo dňa 20.9.2021 v časti úpravy styku s maloletým dieťaťom.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Otec sa návrhom doručeným súdu dňa 27.6.2022 domáhal zmeny rozhodnutia, ktorým bol maloletý E. zverený do osobnej starostlivosti matky keď žiadal, aby bol maloletý zverený do jeho osobnej starostlivosti a matke aby bola uložená povinnosť prispievať na výživu dieťaťa sumou v minimálnej zákonnej výške.

2. V návrhu otec uviedol, že rozsudkom Okresného súdu Trnava č.k. 37P/4/2021-30 zo dňa 15.3.2021, bol maloletý E. zverený do osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal platiť výživné na maloletého v sume 100 eur mesačne. Následne bol rozsudkom Okresného súdu Trnava č.k. 11P/43/2021-16 zo dňa 20.9.2021 upravený styk otca s maloletým dieťaťom. Otec sa s dieťaťom stretával pravidelne, a to až do júna 2022, kedy získal od svojho brata informáciu, že matka dňa 24.6.2022 odpadla a následne ju hospitalizovali v nemocnici v Trnave pre mozgovú príhodu, v dôsledku čoho je údajne ochrnutá na pravú stranu. Hospitalizáciu matky otcovi potvrdila aj stará matka maloletého. Otec sa so starou

matkou maloletého dohodli, že prvý týždeň sa o maloletého postará ona, keďže otec z pracovných dôvodov ešte nemohol. Od nasledujúceho týždňa mal otec zariadenú zmenu pracovnej doby od 8:00 hod. do 16:00 hod. tak, aby bol plne schopný zabezpečiť riadnu starostlivosť o maloletého. Otec má v domácnosti vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť o maloletého, ktorý má zdravotné problémy, pretože má mozgovú obrnu a náznaky autizmu. Taktiež má nevyvinuté pľúca, preto je nastavený na medikamentóznú liečbu, nakoľko v zime býva často chorý a aj hospitalizovaný. Maloletý je dieťa so zdravotným postihnutím a vyžaduje zvýšenú 24-hodinovú starostlivosť, preto cez deň navštevuje zariadenie Detské integračné centrum, Denné detské sanatórium na Čajkovského ulici v Trnave. Otec býva s maloletým E.Y., so synom G. zo svojho predchádzajúceho vzťahu, ktorý mu bol zverený do starostlivosti, so svojou partnerkou Y. L. a jej dvomi deťmi, v prenajatom 4-izbovom rodinnom dome. S priateľkou sú vo vzťahu asi 2 roky a s tým, aby prevzal starostlivosť o maloletého E., súhlasí. Je zamestnaný ako skladník s priemerným mesačným čistým príjmom asi 1.400 eur. Partnerka je taktiež zamestnaná, jej príjem je asi 1.400 - 1.500 eur v čistom. Výdavky majú na nájomné 650 eur mesačne, plus energie. Matka maloletého má ešte ďalšie dve deti z predchádzajúceho vzťahu, starostlivosť o ktoré aktuálne zabezpečuje stará matka z matkinej strany.

3. Spolu s návrhom vo veci samej, otec žiadal aj o nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým súd matke nariadi maloletého odovzdať do starostlivosti otca. Uznesením Okresného súdu Trnava č.k. 16P/43/2022-6 zo dňa 28.6.2022 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave č.k. 26CoP/65/2022-14 zo 5.9.2022, bol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnutý.

4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi obsiahnutými v spise, výsluchom otca a zástupkyne matky, pričom zistil nasledovný skutkový stav veci, na základe ktorého rozhodol v súlade s ustanovením § 180 Civilného sporového poriadku na pojednávaní v neprítomnosti splnomocnenej zástupkyne matky maloletého dieťaťa, ktorá mala predvolanie riadne doručené, svoju neúčast' neospravedlnila a nežiadala o odročenie pojednávania z vážnych dôvodov.

5. Otec v rámci prednesu uviedol, že maloletého E. má v starostlivosti od 1.7.2022. Po tom, ako sa dozvedel o hospitalizácii matky dieťaťa, mu maloletého odovzdala stará matka, ktorá sa o dieťa starala do tej doby. Spolu so svojou priateľkou býva v prenajatom rodinnom dome, v domácnosti spolu s nimi okrem E. bývajú aj dve maloleté deti priateľky a jeho ďalší syn Martin z predchádzajúceho vzťahu, ktorý mu bol rozhodnutím súdu zverený do starostlivosti. Maloletý E. je autista, preto si otec upravil pracovnú dobu tak, aby mohol chodiť pre dieťa do škôlky. Má výdavky na stravu dieťaťa v škôlke 30 eur a na poplatok v škôlke 10 eur, ďalšie zvýšené výdavky v súvislosti s jeho zdravotným stavom nemá. Otec je živnostníkom a dosahuje čistý mesačný príjem okolo 1.000 eur v priemere. Platí podnájom 650 eur a platby za energie. Otec poukázal na to, že podľa lekárskej správy, matka aj v čase pred hospitalizáciou užívala metamfetamín. Pokiaľ však bude vedieť, že matka metamfetamín už neužíva a prejaví záujem o stretávanie sa s dieťaťom, je ochotný umožniť jej stretnutie a s matkou sa na styku s dieťaťom dohodnúť. Vzhľadom na aktuálny zdravotný stav matky, žiadal určiť jej výživné len v minimálnej výške.

6. Splnomocnená zástupkyňa matky so zverením maloletého do starostlivosti otca súhlasila. Potvrdila, že maloletý je od 1.7.2022 v domácnosti u otca, pretože dňa 28.6.2022 matka dostala mozgovú príhodu a bola hospitalizovaná v nemocnici v Trnave. Od 6.9.2022 je umiestnená v DSS v Seredi, kde bude do doby, kým sa jej zdravotný stav nezlepší. Po mozgovej príhode mala matka postihnutú pravú stranu tela vrátane ruky a nohy, a pohybovala sa pomocou vozíka. Prvý týždeň po ochorení matky, sa o dieťa starala sama v matkinej domácnosti, následne odovzdala dieťa otcovi, ktorý sa o neho stará doposiaľ, pretože ona samotná nie je schopná zabezpečovať celodennú starostlivosť o dieťa. Rovnako ani z okolia dieťaťa nie je nikto, kto by sa o dieťa mohol postarať. Matka dieťaťa od leta nemá žiaden príjem.

7. Zástupca procesného opatrovníka navrhol zveriť maloletého do osobnej starostlivosti otca a matke určiť výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima.

8. Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

9. Podľa § 36 ods. 1 veta prvá a druhá Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú,

súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti.

10. Podľa § 62 ods. 1 a 2 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

11. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

12. Podľa § 62 ods. 4 veta prvá Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

13. Podľa § 75 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

14. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

15. V predmetnej veci mal súd preukázané, že maloletý E. sa narodil zo vzťahu svojich rodičov, práva a povinnosti ktorých vo vzťahu k dieťaťu boli upravené rozsudkom Okresného súdu Trnava č.k. 37P/4/2021-30 zo dňa 15.3.2021 tak, že maloletý bol zverený do osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal platiť na výživu dieťaťa sumu 100 eur. Styk otca s dieťaťom bol upravený rozsudkom Okresného súdu Trnava č.k. 11P/43/2021-16 zo dňa 20.9.2021. Rodičia maloletého dieťaťa nežijú v spoločnej domácnosti, otec žije s priateľkou a jej maloletými deťmi, okrem toho má v osobnej starostlivosti maloletého G., svojho syna z predchádzajúceho vzťahu. Matka dieťaťa bola od 28.6.2022 hospitalizovaná po mozgovej príhode v nemocnici a od 6.9.2022 bola umiestnená v DSS v Seredi. Po mozgovej príhode mala matka postihnutú pravú stranu tela a pohybovala sa len pomocou vozíka. V dôsledku zhoršenia zdravotného stavu a následnej hospitalizácie, matka nemohla zabezpečovať starostlivosť o dieťa, preto sa spočiatku o maloletého starala jej matka, ktorá následne odovzdala dieťa do starostlivosti otca. So zverením maloletého Sebastiána otcovi súhlasila aj splnomocnená zástupkyňa matky, taktiež aj procesný zástupca dieťaťa.

16. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, súd návrhu vyhovel, maloleté dieťa zveril do osobnej starostlivosti otca a matke určil povinnosť platiť výživné v minimálnej zákonnej výške, a to vzhľadom na súčasné príjmové možnosti matky, keď s takouto sumou súhlasil aj otec.

17. Súd upravil práva a povinnosti rodičov voči dieťaťu odo dňa 1.7.2022 v zmysle návrhu otca, a to s poukazom na citované ustanovenie § 77 ods. 1 Zákona o rodine, keď rozhodné obdobie z ktorého súd vychádzal pri svojom rozhodovaní, je obdobie najskôr od tohto dátumu, od kedy je dieťa podľa zhodných tvrdení v starostlivosti otca.

18. Súd zároveň styk matky s maloletým dieťaťom neupravil, keď o úpravu styku ani jeden z rodičov nežiadal z dôvodu, že rodičia sa ohľadom rozsahu styku matky s maloletým podľa vyjadrenia otca, dokážu dohodnúť.

19. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

20. Podľa § 58 Civilného mimosporového poriadku, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

21. O náhrade trov konania účastníkov rozhodol súd podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, keď rozhodol vo výroku III. tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko

v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v ustanovení § 53 a nasl. Civilného mimosporového poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave.

Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní to, čo mu ukladá vykonateľné súdne rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku a v prípade starostlivosti o maloletú a styku s maloletou návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 370 a nasl. CMP).